

GROEP 7

5de leerjaar

LES 11

Kerst

Bijlage 1: Luchtpost voor de kerstman van Brigitte Weninger**Luchtpost voor de kerstman¹**

Martijn en zijn moeder woonden in een dorpje hoog in de bergen. Ze waren arm. Martijn had geen vader. Martijns moeder was naaister, maar in zo'n klein dorp is er niet veel naaiwerk. Martijn ging elke dag na school naar het bos om hout te sprokkelen dat hij kon verkopen. Toch hadden ze maar net genoeg geld voor wat ze echt het allernodigst hadden.

Op een avond kwam de bakkersvrouw haar nieuwe rok halen. Ze legde drie goudstukken voor Martijns moeder op tafel en een boekje voor Martijn. "Het is maar een oude agenda. Maar er staan mooie plaatjes in."

"Dank u wel!" zei Martijn blij. Hij ging met het boekje bij het flakkerende lampje zitten en bekeek de plaatjes. Het plaatje bij de maand december vond hij het mooist. *Elk jaar komt de kerstman met zijn rendierslee vanaf de Noordpool naar ons toe. Hij brengt cadeautjes mee voor alle lieve kinderen,* stond eronder. Voor alle lieve kinderen? Ben ik dan niet lief geweest? vroeg Martijn zich af. Ik heb nog nooit een cadeautje van de kerstman gekregen.

"Mama, wat voor cadeautjes brengt de kerstman?" vroeg hij.

"Ik geloof dat hij geeft wat de kinderen graag willen hebben," antwoordde zijn moeder. Ze wreef in haar ogen. "Ik zou best een nieuwe lamp willen hebben. Dan zou ik beter licht hebben om bij te naaien. Kom Martijn, we gaan slapen."

Maar Martijn sliep helemaal niet lekker. Hij moest de hele tijd aan de kerstman denken. Misschien had de kerstman hem nog nooit een cadeautje gebracht omdat hij niet wist wat Martijn wilde hebben. Dat kon toch? Maar hoe moest Martijn de kerstman laten weten wat hij graag wilde hebben? Ach, het had ook allemaal geen zin. Verdrietig trok Martijn de deken over zijn hoofd.

De volgende ochtend kwam Martijn Dirk, de voerman tegen. "Ik heb wat voor je meegebracht," fluisterde Dirk geheimzinnig. Hij hield iets achter zijn brede rug verstopt. "Wat dan? Een snoepje? Of een paardje van houtsnijwerk?" raadde Martijn. "Fout! Helemaal fout!" lachte Dirk. Op dat moment ging achter hem bol en rood de maan op. "Een ballon!"

"Die heb ik op de kermis in Urma voor je gekocht," vertelde Dirk. "En er zit speciale lucht in, waardoor hij kan vliegen."

Voorzichtig pakte Martijn het touwtje vast. Hij was er stil van. Dirk streek Martijn door zijn haar. Toen klom hij weer op zijn slee.

¹ Weninger, Brigitte. *Luchtpost voor de kerstman* (2000). Voorschoten: De vier windstreken.

GROEP 7

5de leerjaar

LES 11

Kerst

Bijlage 1: *Luchtpost voor de kerstman* van Brigitte Weninger

Dolblij met zijn mooie ballon liep Martijn weg. Die middag sprokkelde hij geen hout. Hij zat op het hek om de schapenwei en keek naar zijn ballon. Hij kon zijn ogen er niet van afhouden. Zo rood als de jas van de kerstman en zo rond als zijn buik. En hij danste zo mooi in de wind! Als Martijn het touwtje los zou laten, zou hij tot in de hemel vliegen. Of naar de Noordpool. Opeens begon Martijns hart sneller te kloppen. Misschien kon de ballon zijn wensen naar de kerstman brengen! Martijn sprong van het hek en liep naar huis. Daar scheurde hij voorzichtig een blaadje uit zijn schoolschrift. Hij schreef een lange brief:

*Lieve kerstman,
Ik heet Martijn en ik ben acht jaar.
Ik heb een plaatje van u in een agenda gezien en ik heb een paar wensen. Wilt u alstublieft een lamp voor mijn moeder brengen? En ik zou graag warme laarzen willen hebben. Mijn schoenen zijn zo koud in de winter. En graag ook warme handschoenen. De mijne zijn zo dun geworden. Als ik maar één ding mag vragen, brengt u dan de lamp alstublieft.
Ik hoop dat u mij kunt vinden.
Ik woon in Strenca op de berg.
Kom alstublieft!
Uw Martijn.*

Martijn vouwde de brief op en bond hem aan het touwtje van de ballon. Toen klom hij de berg achter het dorp op, helemaal tot de top.

Lang staarde Martijn in de verte. Waar zou de Noordpool zijn? Moest hij zijn prachtige ballon nu echt laten gaan? Maar het was de enige manier om zijn brief bij de kerstman te krijgen. Martijn keek nog een keer of de knoepjes allemaal goed vast zaten. Toen drukte hij een kus op de dikke wang van de ballon en liet hem los.

Maar de koude bergwind blies niet naar het noorden. Hij kwam juist uit het noorden, en hij blies Martijns ballon naar het zuiden. Over bossen, bergen en dalen tot aan de zee. Aan de rand van een grote stad had de ballon niet genoeg kracht meer om verder te vliegen. Hij zweefde langs een dak naar beneden en kwam in een tuin terecht.

Even later kwam de oude Thijs uit zijn huisje. Hij zag de leeggelopen ballon. “Wat is dat voor rommel,” bromde hij. Thijs was vaak brommerig sinds zijn vrouw gestorven was. Dat kwam doordat hij zich zo eenzaam voelde. Toen zag Thijs Martijns brief. Hij vouwde hem open en las hem. “Hij wil wat van de kerstman hebben,” snoof de oude man. “Ha! Wat verbeeldt die verwende aap zich wel! Wensen heb ik ook!” Thijs verfrommelde de brief en gooide hem in de vuilnisbak.

Maar die nacht sliep Thijs niet goed. Hij moest steeds aan de kerstman denken. Hij had vroeger ook wensen gehad, kinderen, kleinkinderen – en toch was hij helemaal alleen. En die Martijn was misschien toch niet zo’n verwend kereltje. Laarzen, handschoenen en een lamp voor zijn moeder. Welk kind vroeg nou zulke dingen aan de kerstman?

GROEP 7

5de leerjaar

LES 11

Kerst

Bijlage 1: Luchtpost voor de kerstman van Brigitte Weninger

Heel vroeg in de ochtend stond Thijs op. Hij haalde Martijns brief weer uit de vuilnisbak. Strenca. Waar lag dat eigenlijk?

Twee dagen later stond er een wonderlijke, oude man op het station van Urma. Hij had een rode jas aan en hij had een zak vol pakjes bij zich. Boven zijn hoofd danste een rode ballon. “Hoe kom ik in Strenca?” vroeg de wonderlijke oude man. “Daar kun je nu alleen met een paardenslee komen,” antwoordde de stationschef. “Hé, Dirk, kom eens hier. Deze heer wil naar Strenca.”

Een paar uur later werd er bij Martijn op de deur geklopt. En toen kwam de kerstman binnen. Echt, heus waar – de kerstman! Hij had met bont gevoerde laarzen en heerlijk warme wanten voor Martijn bij zich. En een lamp die veel licht gaf voor Martijns moeder. Fruit en snoepgoed. En de prachtige kerstballon had hij ook teruggebracht!

De kerstman bleef de hele nacht bij Martijn. Hij hield zijn hand vast tot hij in slaap gevallen was. Daarna praatte hij heel lang met Martijns moeder.

Toen het de volgende ochtend licht werd, laadden ze een bundel kleren, de nieuwe lamp en de naaimand op Dirks slee. Toen gingen ze naar het station van Urma.

Nu wonen Martijn en zijn moeder bij Thijs. Elke dag speelt Martijn na school in de tuin. De oude Thijs kan weer lachen en Martijn en zijn moeder noemen hem ‘opa’.

Elk jaar als het Kerstmis wordt, kopen Martijn, zijn moeder en Thijs een rode ballon. Dan schrijven ze de kerstman een bedankbrief en binden hem aan het touwtje. Daarna laten ze de ballon vliegen – over dalen, bergen en bossen naar de Noordpool.

GROEP 7

5de leerjaar

LES 11

Kerst

Bijlage 1: Script naar het verhaal *Luchtpost voor de kerstman* van Brigitte Weninger**Luchtpost voor de kerstman**

Alle vertellers staan aan de achterkant van het speelvlak (op volgorde) op een lange rij. Als je vertelt, doe je een stap naar voren. De personages zitten tussen de vertellers en komen naar het voorpodium als ze moeten spelen.

Scène 1

Martijn en moeder op. Martijn sprokkelt hout en moeder zit te naaien.

Verteller 1: Martijn en zijn moeder woonden in een dorpje hoog in de bergen. Ze waren arm.

Verteller 2: Martijn had geen vader. Martijns moeder was naaister, maar in zo'n klein dorp is er niet veel naaiwerk.

Martijn aan het publiek: *Wilt u misschien wat hout kopen?*

Verteller 1: Martijn ging elke dag na school naar het bos om hout te sprokkelen dat hij kon verkopen.

Verteller 2: Toch hadden ze maar net genoeg geld voor alles wat ze echt het allernodigst hadden.

Scène 2

Martijn gaat zitten en moeder blijft naaien. Bakkersvrouw op.

Verteller 1: Op een avond kwam de bakkersvrouw haar nieuwe rok halen.

Verteller 2: Ze gaf drie goudstukken aan Martijns moeder en gaf een boekje aan Martijn.

Bakkersvrouw: *Het is maar een oude agenda. Maar er staan mooie plaatjes in.*

Martijn: *Blij Dank u wel! Hij gaat bij een kaarsje zitten en bekijkt de plaatjes. Leest in de agenda: Elk jaar komt de kerstman met zijn rendierslee vanaf de Noordpool naar ons toe. Hij brengt cadeautjes mee voor alle lieve kinderen. Kijkt op: Voor alle lieve kinderen? Ben ik dan niet lief geweest? Ik heb nog nooit een cadeautje van de kerstman gekregen. Tegen zijn moeder: Mama, wat voor cadeautjes brengt de kerstman?*

Moeder: *Ik geloof dat hij geeft wat de kinderen graag willen hebben. Wrijft in haar ogen. Ik zou best een nieuwe lamp willen hebben. Dan zou ik beter licht hebben om bij te naaien. Kom Martijn, we gaan slapen.*

Moeder en Martijn gaan slapen onder hun deken, maar Martijn blijft woelen.

GROEP 7

5de leerjaar

LES 11

Kerst

Bijlage 1: Script naar het verhaal *Luchtpost voor de kerstman* van Brigitte Weninger**Scène 3**

Verteller 1: Maar Martijn sliep helemaal niet lekker. Hij moest de hele tijd aan de kerstman denken.

Verteller 2: Misschien had de kerstman nog nooit een cadeautje gebracht omdat hij niet wist wat Martijn wilde hebben.

Martijn: *Dat kan toch? Maar hoe moet ik de kerstman laten weten wat ik wil hebben? Ach... het heeft ook helemaal geen zin. Trekt de deken over zijn hoofd.*

Scène 4

Martijn en moeder worden wakker en staan op. Moeder gaat weer naaien. Dirk komt op en loopt naar Martijn.

Verteller 1: De volgende ochtend kwam Martijn Dirk, de voerman tegen.

Dirk: *Fluistert geheimzinnig Ik heb wat voor je meegebracht.*

Martijn: *Wat dan? Een snoepje? Of een paardje van houtsnijwerk?*

Dirk: *Lacht Fout, helemaal fout! Hij houdt de ballon omhoog. Die heb ik op de kermis in Urma voor je gekocht. En er zit speciale lucht in, waardoor hij kan vliegen.*

Martijn: *Een ballon!*

Verteller 2: Voorzichtig pakte Martijn het touwtje vast. Hij was er stil van. Dirk streek Martijn door zijn haar. Toen klom hij weer op zijn slee.

Dirk af.

Verteller 1: Dolblij met zijn mooie ballon liep Martijn weg.

Martijn loopt weg en zoekt een plek om te gaan zitten. Moeder af.

Scène 5

Verteller 1: Die middag sprokkelde hij geen hout.

Verteller 2: Hij zat op een hek om de schapenwei en keek naar zijn ballon. Hij kon zijn ogen er niet vanaf houden.

Verteller 1: Zo rood als de kerstman en zo rond als zijn buik. En hij danst zo mooi in de wind.

GROEP 7

5de leerjaar

LES 11

Kerst

Bijlage 1: Script naar het verhaal *Luchtpost voor de kerstman* van Brigitte Weninger

Martijn: Als ik het touwtje los zou laten dan zou hij tot in de hemel vliegen. Of naar de Noordpool.

Verteller 2: Opeens begon Martijns hart sneller te kloppen.

Martijn: Misschien kan de ballon mijn wensen naar de kerstman brengen!

Scène 6

Verteller 1: Martijn sprong van het hek en liep naar huis. Daar scheurde hij voorzichtig een blaadje uit zijn schoolschrift.

Martijn schrijft

Verteller 2: Lieve kerstman,

Verteller 1: Ik heet Martijn en ik ben acht jaar.

Verteller 2: Ik heb een plaatje van u in een agenda gezien en ik heb een paar wensen.

Verteller 1: Wilt u alstublieft een lamp voor mijn moeder brengen?

Verteller 2: En ik zou graag warme laarzen willen hebben. Mijn schoenen zijn zo koud in de winter.

Verteller 1: En graag ook warme handschoenen. De mijne zijn zo dun geworden.

Verteller 2: Als ik maar één ding mag vragen, brengt u dan de lamp alstublieft.

Verteller 1: Ik hoop dat u mij kunt vinden.

Verteller 2: Ik woon in Strenca op de berg.

Verteller 1: Kom alstublieft!

Martijn: *Martijn.* Vouwt de brief op en bindt hem aan het touwtje van de ballon. **Waar zou de Noordpool zijn?** Hij drukt een kus op de ballon en laat hem los. *Martijn af.*

Scène 7

Verteller 1: Maar de koude bergwind blies niet naar het Noorden.

Verteller 2: Hij kwam juist uit het Noorden, en hij blies Martijns ballon naar het Zuiden.

Verteller 1: Over bossen, bergen en dalen tot aan de zee.

GROEP 7

5de leerjaar

LES 11

Kerst

Bijlage 1: Script naar het verhaal *Luchtpost voor de kerstman* van Brigitte Weninger

Verteller 2: Aan de rand van een grote stad, had de ballon niet meer genoeg kracht om verder te vliegen.

Verteller 1: Hij zweefde langs een dak naar beneden en kwam in een tuin terecht.

Thijs op.

Thijs: *Ziet de ballon. Wat is dat voor rommel.*

Verteller 2: Thijs was vaak wat brommerig sinds zijn vrouw gestorven was. Dat kwam doordat hij zich zo eenzaam voelde.

Thijs: *Vouwt de brief open en leest. Snuift: Hij wil wat van de kerstman hebben. Ha, wat verbeeldt die verwende aap zich wel! Wensen heb ik ook! Verfrommelt de brief en gooit hem in de vuilnisbak. Gaat liggen onder een deken en blijft woelen.*

Verteller 1: Maar die nacht sliep Thijs niet goed. Hij moest steeds aan de kerstman denken. Hij had vroeger ook wensen gehad.

Verteller 2: En die Martijn was misschien toch niet zo'n verwend kereltje.

Thijs: *Laarzen, handschoenen en een lamp voor zijn moeder. Welk kind vraagt nou zulke dingen aan de kerstman?*

Verteller 1: Heel vroeg in de ochtend stond Thijs op. Hij haalde de brief van Martijn weer uit de vuilnisbak.

Thijs: *Strenca. Waar ligt dat eigenlijk?*

Thijs af.

Scène 8

Stationschef op. Loopt te ijsberen over het perron.

Verteller 1: Twee dagen later stond er een wonderlijke oude man op het station van Urma.

Verteller 2: Hij had een rode jas aan en hij had een zak vol pakjes bij zich.

Thijs op in rode jas met zak met pakjes en rode ballon.

Verteller 1: Boven zijn hoofd danste een rode ballon.

Thijs: *Hoe kom ik in Strenca?*

GROEP 7

5de leerjaar

LES 11

Kerst

Bijlage 1: Script naar het verhaal *Luchtpost voor de kerstman* van Brigitte Weninger

Stationschef: Daar kun je nu alleen met de paardenslee komen. Hé Dirk, kom eens hier.
Dirk op. Deze heer wil naar Strenca.

Dirk en Thijs samen af.

Scène 9

Martijn en moeder op.

Verteller 1: Een paar uur later werd er bij Martijn op de deur geklopt. En toen kwam de kerstman binnen.

Thijs op. Hij geeft de cadeaus.

Martijn: Echt, heus waar – de kerstman! Pakt cadeautjes uit die Thijs aan hem geeft.

Verteller 2: Hij had gevoerde laarzen en heerlijk warme wanten voor Martijn bij zich.

Verteller 1: En een lamp die veel licht gaf voor Martijns moeder.

Verteller 2: Fruit en snoepgoed.

Verteller 1: En de prachtige kerstballon had hij ook teruggebracht!

Verteller 2: De kerstman bleef de hele nacht bij Martijn.

Martijn ligt in bed en Thijs zit ernaast.

Verteller 1: Hij hield zijn hand vast, tot hij in slaap gevallen was.

Verteller 2: Daarna praatte hij heel lang met Martijns moeder.

Verteller 1: Toen het de volgende ochtend licht werd, laadden ze een bundel kleren, de nieuwe lamp en de naaimand op Dirks slee.

Verteller 2: Toen gingen ze naar het station van Ulma.

Moeder, Martijn en Thijs af.

Scène 10

Verteller 1: Nu wonen Martijn en zijn moeder bij Thijs.

Verteller 2: Elke dag speelt Martijn na school in de tuin.

GROEP 7

5de leerjaar

LES 11

Kerst

Bijlage 1: Script naar het verhaal *Luchtpost voor de kerstman* van Brigitte Weninger

Verteller 1: De oude Thijs kan weer lachen.

Verteller 2: Elk jaar als het Kerstmis wordt, kopen Martijn, zijn moeder en Thijs een rode ballon.

Verteller 1: Dan schrijven ze de kerstman een bedankbrief, en binden hem aan het touwtje.

Verteller 2: Daarna laten ze de ballon vliegen – over dalen, bergen en bossen naar de Noordpool.

Iedereen maakt een buiging.

Dan pakt iedereen zijn eigen ballon en leest zijn of haar briefje aan de kerstman voor.

Nog een buiging en iedereen loopt af.